

Anti- pestprotocol

Februari 2020.

1. Doel van het anti-pestprotocol

Dit anti-pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! Het is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. We doen dat door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken.

We streven daarom naar een pedagogisch klimaat met de volgende kenmerken:

- Kinderen voelen zich veilig en geborgen.
- gedragsregels worden gerespecteerd
- aandacht voor het individu van het kind
- leren samenwerken
- leren zelfstandig zijn
- verantwoordelijkheid draagt voor het eigen handelen
- rekening houden met elkaar en wat voor elkaar over hebben

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode zo veilig mogelijk voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dat doen we door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen. Zo stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Een pestprotocol geeft betrokken houvast hoe te handelen bij pestproblematiek. Wij vinden het als school belangrijk om het pesten te bestrijden. De inhoud is vooral specifiek en praktijkgericht.

Voorwaarden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen:
- Leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt.
- Als pesten optreedt moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen: pesten kan niet en wordt niet getolereerd!
- In de houding van alle medewerkers lezen kinderen af, dat er respect is voor elkaar en voor alle kinderen en ouders op De Triangel. Wanneer ondanks alle inspanningen, pesten toch de kop opsteekt, beschikt de Triangel over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren. Op De Triangel zijn Marlies Moors en Ilse Hooglugt de vertrouwenspersonen.

Melden

Pesten gebeurt meestal buiten het blikveld van de leerkrachten, ook na schooltijd en steeds vaker ook digitaal. Het is dus belangrijk, dat u als u als ouders/ verzorgers iets signaleert, dat wijst op pestgedrag van uw eigen of een ander kind, dit direct doorgeeft aan één van de groepsleerkracht en/ of de directie. Wij kunnen dan in de gaten houden of het pesten zich ook op school voortzet. Wij kunnen als school niet veel met pesterijen, die buiten de schooltijden gebeuren. Dit is de verantwoordelijkheid van de ouders om op te pakken. U kunt ons wel inschakelen voor advies.

Ook wijzen wij onze leerlingen erop, dat zij pestgedrag altijd kunnen melden. Als de leerkracht niets ziet en niets hoort, kan hij/ zij ook niets ondernemen. Voor leerlingen is het vaak moeilijk om pestgedrag te melden, omdat ze bijvoorbeeld bang zijn niet geloofd te worden of bang zijn voor represailles van de pester. Hier kunt u ook als ouder een rol in spelen, door als u vermoedens heeft bij ons aan de bel te trekken.

Het eerste aanspreekpunt is de groepsleerkracht. Maar als kinderen of ouders het moeilijk vinden om de groepsleerkracht te benaderen, dan zijn de IB'er, de directeur of de vertrouwenscontactpersoon aanspreekpunt.

Pesten, wat is dat?

We doen allemaal weleens iets (al dan niet bewust) wat en ander niet bevalt. Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en je gaat toch door, dan spreken we van pesten. Je bent dan bewust bezig met iemand pijn te doen.

Als er pestgedrag gesignaleerd is, wordt er onmiddellijk gesproken met de leerling die gepest wordt en de vermoedelijke dader om erachter te komen wat er aan de hand is. Soms is met zo'n gesprek het probleem opgelost. Mocht het pesten niet ophouden, dan wordt er door de groepsleerkracht contact opgenomen met de IB'er en de directie om te kijken hoe de situatie opgelost kan worden.

Mogelijke oplossingen kunnen zijn:

- Het uitnodigen van de ouders van de betrokken leerling. Er vindt dan een gesprek plaats over een

mogelijke oplossing van het pestprobleem, eventueel in aanwezigheid van de IB-er. Soms is dit voldoende om aan het pesten een einde te maken.

- Het maken van afspraken met de betrokken leerlingen om dagelijks bij de leerkracht te komen melden hoe het die dag gegaan is. Zijn er bijvoorbeeld nog vervelende dingen gebeurd of is het juist goed gegaan? Van deze aanpak worden ook de ouders op de hoogte gesteld.
- Een gesprek in de groep van de betrokken leerlingen met alle leerlingen van die groep.
- Bij herhaaldelijk ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie consequenties). Ook wordt de naam van de pester in de zorgmap genoteerd. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht 'de toedracht' bij de derde melding in de map worden de ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag.
- Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

Als de pesterijen een gevaar voor zowel de leerlingen als de leerkrachten zijn, dan worden de ouders na de eerste waarschuwing gelijk op de hoogte gesteld. Ouders van de pester regelen professionele hulp als de school hier om vraagt. Er is geen sprake van enige vrijblijvendheid.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester. Indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties:

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten. (niet zichtbaar bijv. WhatsApp, mail etc.) In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het melden bij de leerkracht) en vervolgens leveren bovengenoemde oplossingen geen positief resultaat op voor de gepeste.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag.

Fase 1:

Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde. Gesprekken worden altijd vastgelegd door de leerkracht.

Fase 2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de zorgmap en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals het JAT (Jeugdzorg Advies Team), de schoolarts van de GGD of maatschappelijk werk.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheid.

Fase 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Pesten is meer dan plagen. Plagen mag. Kinderen moeten ook tegen een plagerijtje kunnen. Dat hoort bij het leven. Plagen gebeurt incidenteel. Pesten heeft een structureel karakter.

Er is gebleken dat er sprake is van pesten:

1. De gepeste ondersteuning geven:

- Het gepeste kind wordt serieus genomen.
- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie wordt gepest.
- Contact houden.
- De leerkracht geeft aan dat hij actie zal ondernemen: ouders bellen, pestkop toespreken, in de gaten houden wat er gebeurt enz.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/ zij voor, tijdens en na het pesten.
- Het kind laten inzien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossingen het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.

2. De pester stoppen/begeleiden:

- In gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt.
- Zoeken naar de reden van het pesten.
- Laten zien wat het effect van haar/ zijn gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- Aangeven dat je verwacht dat de pester zich houdt aan de afspraken van de omgangsregels zoals die bekend zijn.
- Ingaan op mogelijke sancties zoals binnenblijven, passend werk, of nablijven tot alle kinderen naar huis zijn.
- Gesprek met beiden.

3. Meelopers aanspreken:

De meelopers zien wij als een passieve pester. De meeloper blijft op afstand, doet niets om het pesten te stoppen. Dit gebeurt vaak onbewust. De meeloper neemt het niet op voor het slachtoffer. De meeloper lacht mee met de pester, omdat hij bang is om zelf gepest te worden. Daardoor is de meeloper feitelijk medeplichtig. Deze dingen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. De manier waarop dat gebeurt en de mate waarin zijn afhankelijk van de situatie van de groep. De omgangs- en gedragsregels (school- en groepsniveau) vormen de basis van waaruit met de groep een gesprek wordt aangegaan.

Dossier:

De leerkracht houdt in de zorgmap het verslag bij over de betreffende situatie en de gevolgde aanpak.

De volgende gegevens worden opgenomen:

- Feiten en gebeurtenissen, zoveel mogelijk beschreven
- Verslagen van gesprekken met kinderen, ouders enz. worden genoteerd
- Afspraken die zijn gemaakt, worden genoteerd.
- Interventies die hebben plaatsgevonden
- Evaluatie en reflectie

Verder:

- Leerkracht en ouders houden contact met elkaar (wederzijdse verantwoordelijkheid).
- Gesprekken met de ouders van het gepeste kind.
- De leerkracht/directie informeert alle ouders van de groep d.m.v. een brief.
- Gemaakte afspraken worden gecontroleerd.
- Er kan door de school externe hulp en advies worden ingeroepen.

Team:

- Aanpak van het pestproblematiek (IB-er- orthotheek).
- Bespreken in team/ leerlingbespreking.
- Collectieve controle op afspraken.

Ouders:

- Ouders en de school moeten hun verantwoordelijkheid nemen.
- Leerkracht en ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester houden contact met elkaar.
- Ouders van beide groepen ondersteunen de interventies die de school onderneemt. Ouders van zowel het gepeste kind en ouders van de pester regelen professionele hulp als de school hierom vraagt.
Nogmaals: er is geen sprake van enige vrijblijvendheid.
- Als leerkrachten het probleem niet willen of kunnen zien is de inschakeling van een vertrouwenscontactpersoon mogelijk.
- Bij het inschakelen van professionele hulp kan de medewerker van het wijkteam een rol spelen. Inschakelen van externe hulp kan uiteraard ook via de huisarts.

Gevolgen en signalen

Pesten kan het leven van het slachtoffer helemaal overhoopgooien en danig verzieken. Kinderen die gepest worden, schamen zich vaak en durven er niet goed met anderen over te praten. Zelfs niet met hun ouders. Maar vaak is uit signalen wel op te maken dat er iets aan de hand is.

Pesten is zowel schadelijk voor de ontwikkeling van de gepeste als de pester. De pesters pesten vaak om eigen problemen te overschreeuwen en vallen met hun pestgedrag eigenlijk ook buiten de groep.

Signalen van pesterijen kunnen zijn.

Pesten gebeurt, zoals hiervoor al opgemerkt, vaak stiekem en is daardoor niet altijd meteen duidelijk zichtbaar. Hier een beperkte opsomming van signalen die op pesten kunnen wijzen:

Kinderen die gepest worden:

- Angst om naar school te gaan.
- Last krijgen van nare dromen.
- Concentratiestoornissen waardoor schoolprestaties achteruitgaan.
- Lichamelijke klachten, buikpijn, hoofdpijn of misselijkheid.
- Sombarder worden.
- Kinderen trekken zich steeds meer terug uit de groep.

Gedrag van de pester:

- Altijd een bijnaam, nooit eigen naam noemen.
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Een kind voortdurend buitensluiten of kleineren.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Isoleren.
- Opmerkingen maken over uiterlijk, kleding of haardracht.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden/lopen.
- Bezittingen afpakken en/of vernielen.
- Schelden of schreeuwen.

Pesten stopt nooit vanzelf:

Om pesten te stoppen moeten er maatregelen genomen worden. In eerste instantie naar de pester en de gepeste toe. Maar ook de groep, de ouders en de leerkracht moeten hierbij betrokken worden.

Nog even alles op een rijtje:

- Mocht u pestgedrag of ander vervelend gedrag van één van onze leerlingen signaleren, schroom dan niet dit direct door te geven aan één van de groepsleerkrachten of de directie.
- Houdt uw kinderen voor, dat gepest worden heel vervelend is en dat dit altijd gemeld moet worden, bij een leerkracht of een ander die het kind vertrouwd.
- Voelt u zich niet schuldig indien u iets aan ons meldt!
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor andere op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Wanneer er op school iets is gebeurd en het is opgelost, kom er dan thuis niet op terug.
- Opgelost is opgelost!
- Denk er eens over na wat u zoal bespreekt aan tafel, bedenkt u zich dan dat kinderen heel veel horen en opslaan!

Wij hopen dat dit protocol voldoende inzicht geeft in het handelen van de school inzake het voorkomen en aanpakken van pesten maar mocht u nog vragen hebben, dan kunt u bij de directie van de school of bij één van de groepsleerkrachten terecht.

Analyseformulier 'pestgedrag'

Groep:	Datum:
Naam leerling(en) (de pester(s)):	
Naam/ namen overige betrokkene(n): (Gepeste, meelopers(s))	
Korte beschrijving van de peestsituatie:	
Ondernomen stappen (gesprek pester + gepeste, etc.):	
Gemaakte afspraken:	
Handtekening leerkracht, ouders en eventueel kind(eren):	